

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev,
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Kanclerjeva beseda.

Veličastni nemški katoliški shod je minul. Neizbrisen ostane za vsakogar utis, ko je gledal, kako se je vsa država, od najvišjega nosilca oblasti zveznega predsednika, zveznega kanclerja in članov vlade pa dol do najpriprostejšega vernika zgrnila okrog predstavnikov katoliške cerkve in prisegla zvestobo Bogu, veri in domovini.

In kancler ni mogel najti lepšega okvirja k svoji programatični izjavi, ko je spričo papeževega zastopnika, pred 5 kardinali in 38 škofi ter diplomatskimi, političnimi in vojaškimi funkcionarji razgrnil načrt bodoče krščanske, nemške, stanovske Avstrije, katero bo zgradila njegova vlada.

Takole je razvijal svoje misli: Vlada se je doslej trudila, da izvede borbo na dveh črtah, proti materializmu in marksizmu, ki sta dolga leta zastrupljevala povojno malo Avstrijo. Vlada je veliko storila. Ko se je najbolj trdo borila proti marksizmu, je dobila iz zasede zahrbtnen udarec tudi od poganškega nacionalizma. Tudi ta boj je sprejela in je z uspehi zadovoljna. Ker se je tako možato postavila v bran za svojo politično in kulturno samobit, je v inozemstvu našla prijateljev, ki so bili in še bodo koristni. Avstrijska valuta je sedaj varna in pasivnost naše zunanje trgovine se je zmanjšala za polovico. Toda treba bo nadaljevati, to kar se je doseglo, obdržati in pohiteti do novih zmag na bojnem polju idej.

Mi hočemo obnovo vse naše domovine. Mi moramo zato varovati red in mir v svoji hiši in paziti, da ju razna nasilstva ne motijo. Nas nikdo ne bo presenetil več z ničemer, ker smo pripravljeni. Časi, ko je vladal liberalni kapitalizem, so mimo. Časi, ko je gospodovala liberalno-kapitalistična družba, so prešli. Časi, ko je diktiral liberalni kapitalistični gospodarski red, so nehali. Tudi doba marksističnega zapeljevanja ljudstva se je preživela. Doba čisto strankarskih diktatur se ne bo vrnila več. Mi odklanjamo vsak teror in vsako nasilno priključitev.

Mi hočemo ustanoviti socialno, krščansko in nemško Avstrijo, zgrajeno na stanovskih osnovah pod močnim vodstvom državne oblasti. Toda avtoriteta ne pomeni samovolje, ampak urejeno oblast, ki je sama podvržena božjim zakonom ljubezni in pravice in ki čuti za seboj podporo na vsako žrtev pripravljenih mož-somišljenikov. Stanovska obnova naše države je naloga, ki nas čaka v bodočih mesecih. Mi imamo pred očmi čisto stvarne naloge. V prvo bo treba porazdeliti vsa socialna bremena na ramena vseh plasti avstrijskega ljudstva. Vlada bo pozvala vsa podjetja, da se prostovoljno priključijo tem socialnim prizadevanjem in tako pomagajo, da bo podlaga za stanovsko preureditev države čimpreje ustvarjena. Delavskih pravic ne bomo nikakor izoževali, nasprotno jim kot krščanska in socialna država ugodili. Vedno se bomo zavedali tega, da smo Nemci. Četudi nas veliki brat name-

noma in nenamenoma ne razume, in obstojajo danes neka nesorazumljiva, se mi pred njim samo branimo, a ga nikdar ne napadamo. „Domovinska fronta“ bo nad bivšimi strankami povdarjala samo to, kar je vsem edinega. Kdor se bo pridružil temu pokretu, bo s tem javno izpovedal, da hoče pomagati pri obnovi avstrijske domovine na krščansko-stanovski podlagi, da pokopljemo strankarsko in poganško-nacionalno državo.

To je kanclerjeva beseda o smernicah bodoče vladne politike. Njegove izjave, da bo z vso odločnostjo branil samostojnost države

pred nasilno priključitvijo z hitlerjansko Nemčijo, izločil v državi parlamentarizem (strankarsko politiko v državi), ukinil vpliv marksizma na državo in ljudstvo, so v vsem narodu močno odjeknile in za ta del svojega programa si je nedvomno lahko svest večine avstrijskega ljudstva. Vprašanje je le, li bo močan dovolj, da zajezi pod raznimi imeni naraščajoči nacionalistični val v državi. **Blagoslov bo njegovo delo za avstrijsko državo, če mu stopi nasproti v duhu cerkve, v znamenju krščanske ljubezni, pravice in odločnosti.**

Fašizem tepta človečanska prava.

O priliki nemškega katoliškega kongresa so nemški in jugoslovanski katoliki v Italiji predložili spomenico o zatiranju nemške in jugoslovanske manjšine v Italiji. Spomenice je vzbudila na kongresu izredno pozornost in nikakor ni ostala brez močnih utisov tudi na manjšinske kroge, posebno ker je izšla k letošnjemu kongresu narodnih manjšin v Bernu, ki je odnosom vere in narodnosti v posebnem referatu posvetil svojo izredno pažnjo.

Vsebinska vsebina spomenice je v velikih potezah sledeča: Med največje ovire krščanskega reda v Evropi spada žalostna usoda nemških in jugoslovanskih katolikov v Italiji. Ta usoda je v zgodovini evropskih držav po svoji krutosti brez primere. Od nekako 900 nemških in slovanskih šol ne obstoja nobena več. Pouk v maternem jeziku je prepovedan tudi v privatnih šolah in tečajih. Celó verski pouk se sme vršiti samo v italijanskem jeziku. Nemški in slovanski otroci so nasilno učlenjeni v državne italijanske mladinske orgaizacije, ki jih odtujujejo staršem in njihovi narodnosti. Cvetoče kulturno in društveno življenje manjšin je popolnoma uničeno in se ne trpi niti nedolžnih zabav, ki niso italijanskega značaja. Jugoslovanski katoliki v Italiji ne smejo imeti niti katoliške akcije v svojem jeziku. Ves slovanski katoliški tisk, ne izvzemši verskega, je zatrt. Otroke je prepovedano krstiti na slovanska in nemška imena. Stotisoč jugoslovanskih vernikov je ostalo brez domačega dušnega pastirja, ker je vlada pognala čez mejo 107 jugoslovanskih duhovnikov. Že je imenovanih 62 duhovnikov italijanske narodnosti, ki so slovanski jezik popolnoma odpravili iz cerkve. Vse slovansko in nemško redovništvo je pognano iz dežele in nastanjeni italijanski redovniki. Na Reki nima 15.000 Jugoslovancev niti ene pridige v tednu v maternem jeziku. V semeniščih je učni jezik izključno italijanski in je prepovedano celo zasebno občevanje gojenčev v maternem jeziku. V zadnjem času dela italijanska vlada na tem, da onemogoči zasebni verski pouk v materinščini celo že s tem, da nastavlja italijanske katehete, ki dobijo za svoje raznarodovalno delo od države posebno

nagrado. Tridentinski škof Endriči tega vmešavanja države v cerkveno področje ni samo ne preprečil, marveč celo odobril in podprl.

Spomenica nadaljuje: Teško zatirano nemško in jugoslovansko ljudstvo južnega Tirola in Julijske krajine išče kakor vsak teško zatiran narod v zgodovini zaščite in opore pri najvišji moralni avtoriteti človeštva, katoliški cerkvi, ki je bila od Kristusa ustanovljena kot braniteljica prava in zaščitnica slabih.

Spomenica končuje s pozivom, da se tako izrabljanje verouka v sredstvo raznarodovanja prepreči, in se obrača na kardinale, nadškofe, škofo, duhovnike in katoličane vseh narodov, naj molijo za zatirane brate v Italiji in naj store vse, da se njihova usoda olajša in se njihove manjšinske pravice zaščitijo. Sicer je vsako delo na obnovi krščanske Evrope in na zgradbi resnično krščanskega občestva narodov zaman.

Ljubljanski „Slovenec“ pripominja k spomenici sledeče znamenite besede: Prišli smo tako daleč, da se fašizem ne ustavi niti več pred pragom cerkve, v kateri se odigrava najsvetejša nadnaravna plat človeškega življenja, ki se tiče odnosa človeških duš do Boga. Od tega je samo še en korak, da se prepove celo že izražanje misli in čustev v lastnem jeziku tudi med štirimi stenami doma. Kam bo omikano človeštvo prišlo, če bodo duce, Führer, državna oblast posegali celo v ta svetišča in ljudje ne bodo smeli niti več na glas misliti in svoja najsvetejša prepričanja in najlepša čustva izražati v jeziku svoje matere in svojih očetov. Če je temutako, potem sploh ni sveta nobena stvar več, ne Bog, ne ljudstvo, ne zemlja, ampak je sveta samo še volja kakšnega tirana in njegovih pristašev. Človeštvo, ki bi se takemu redu pokorilo, ni več človeštvo, ampak slučajno z razumom obdarjena živalska čreda, ki izrablja svoj razum v največje zločine nad seboj in vsem svetom.

Po tej poti fašizem nikdar ne pride do miru in reda ne v Podonavju in ne v Evropi sploh.

Starhemberg - Winkler.

Notranji položaj naši države označuje naraščajoča napetost med voditeljem avstrijskega Heimwehra Starhemborgom in vodjo nacionalno-stanovske fronte Landbunda vicekanclerjem Winklerjem. Starhemberg zahteva od vlade odločnega nastopa proti soc.

demokratom in proti Landbundu, češ da se skriva za njegovo nacionalno barvo le želja priključitve k hitlerjanski Nemčiji.

Proti tem zahtevam Heimwehra je izredno ostro nastopil minister Winkler na nedeljskem zborovanju nacionalno-stanovske fronte v Gradcu.

Med drugim je na Starhemberga naslovil sledeče besede: Vodja avstrijskega Heimwehra je v zadnjem času očitno zahteval, naj se v državi uvede fašistični režim, ki je edina oblika avstrijske države. Koraki Heimwehra nam otežkočujejo sodelovanje. Izjavljam, da se naša fronta nikdar ne uklone tem zahtevam, kajti ne more biti cilj sedanje vlade, da po odboju narodnega socializma podpira avstrijski fašizem.

Dr. Dollfuss stoji s svojimi vladnimi člani med obema frontama: med nacionalno-stanovsko fronto Landbunda in Heimwehrom. Pričakovati je, da se kanclerju posreči odbiti ostrine obeh in jih pridobiti za skupno delo.

Kak sporazum ponujajo hitlerjanci Avstriji. Že znani nar. socialist Habicht je imel nedavno v monakovskem radiu govor, v katerem je naštel zahteve, ki jih Nemčija stavlja Dollfussu za sporazum: Obnovitev političnih pravic avstrijske narodno-socialistične stranke, ukinitve vseh odredb proti narodnim socialistom. Nadalje morajo biti v prehodni vladi, ki naj se takoj sestavi do razpisa novih volitev, zastopane vse stranke in seve tudi nar. socialisti. Nova vlada naj se sestavi v skladu z izidom volitev. Na te drzne ponudbe je odgovoril nek dunajski list, da bo Avstrija sprejela te pogoje, če nemška vlada da nemškimi katoličanom zopet popolno svobodo in se vrne zaplenjeno premoženje sindikatov ter razpusti koncentracijska taborišča. Na to hitlerjanci še niso odgovorili.

Dne 15. oktobra se vršijo občinske volitve v dravski in savski banovini. Notranje ministvo je po razpisu uvedlo tudi novo ureditev občin v dravski banovini. Dosedaj je štela dravska banovina 1069 občin, po novi ureditvi pa jih bo ostalo le še 373, v katere so všteta tudi štiri avtonomna mesta Ljubljana, Maribor, Celje, in Ptuj. Z ustvaritvijo velikih občin namerava vlada okrepiti občinsko samoupravo in izročiti občinam čim več zadev v neposredno reševanje in upravljanje. Nova občina mora imeti 3000 prebivalcev, za samostojnost občin z manjšim številom je treba posebnih razlogov.

Poljaki so obiskali Jugoslavijo. Predzadnje nedeljo jo obiskala Jugoslavijo večja skupina poljskih poslancev in senatorjev. To je bil prvi uradni obisk uradnih predstavnikov poljske republike v Jugoslaviji, zato so jih jugoslovanska mesta sprejela s tem večjim nadušenjem in na svojem potovanju so bili od Beograda do Bleda na Gorenjskem deželni živahnih ovacij

naroda v Jugoslaviji. K obisku je zapisal ljubljanski Slovenec besede: Ko pridejo poljski gostje, bomo sklenili z njimi pak in v tem paktu bomo prisegli, da hočemo na krščanski in slovanski črti od Baltika na severu do Jadrana na jugu držati skupaj, borci za krščanstvo, za narodne pravice in za svobodo.

Velika letalska nesreča v Ljubljani. V torek, dne 12. t. m. je zadela jugoslovansko civilno letalstvo velika nesreča. Neposredno po dvigu v zrak je strmoglavilo osem sedežno potniško letalo ob zid ljubljanske umobolnice in se razbilo. Šest potnikov je s pilotom in mehanikom obležalo na mestu mrtvih. Letalo je bilo na poletu v Sušak na novo otvorenih zračnih črti Ljubljana—Sušak. Tri minute po usodnem dvigu so motorji prenehali delovati in sledil je strahovit tresk, kilometer južno od ljubljanskega letališča se je letalo razbilo. Nesrečnim žrtvam je Ljubljana priredila veličastno zadnjo pot, da dokaže svoje globoko sočustvanje s prizadetimi.

Sestanek gospodarskega sveta Male antante v Pragi. Koncem septembra se sestane v Pragi gospodarski svet Male antante, ki bo posvečen razmotrivanjem o ožjem gospodarskem sodelovanju držav članic. Tako sebo med drugim razmotrivalo o sodelovanju paroplovnih družb, skupni železniški tarifi, o olajšavah za turiste, o sodelovanju narodnih bank vseh treh držav. Jugoslovanska vlada bo obenem predložila poseben predlog skupne trgovinske pogodbe med vsemi tremi državami. Mala antanta se dobro zaveda velikega političnega pomena gospodarskega zblizanja vseh treh držav in ni izključeno, da bo novi korak dovedel do večjega razčiščenja zamotanega položaja v srednji Evropi.

Ameriška javnost stoji odločno na Rooseveltovi strani. Roosevelt je predložil velpodjetjem svojo gospodarsko reformo, v kolikor se tiče neposredno njih in je zahteval od podjetij pristanek. Na največji odpor je naletel pri ameriških velebankah, ki so predsedniku napovedale boj. Predsednik pa jim je dal odgovoriti: Vlada bo sama prevzela vodstvo bank ter bo vse dosedanje bančne predsednike in direktorje ponižala za navadne „lavfburše“, ako banke ne sprejmejo predsednikovega načrta. Reform noče nadalje uvesti avtomobilski kralj Ford. Predsednik je odločen, da uklone Forda s silo, kar odločno zahteva tudi ameriška javnost, ki se sploh vedno bolj zavzema za odločnega predsednika. Navdušenje za predsednikovo gospodarsko reformo vedno bolj narašča.

že za možitev. Stari je hotel še sam delati in skrbeti, dokler je bilo kaj moči. Le nekaj ga je storilo časih čemernega in zamišljenega; od mladosti že je imel bolezen, samo ob sebi ne nevarno, ki se tudi ni pogostoma pojavljala, a varen ni bil nikoli ne doma ne v cerkvi, ne, ako je nakladal voz sena, vrhu njega stoječ, ne ako je šel po ozki brvi, držeči čez bližnji potok. Božje ga je metalo, čeprav ne pogostokrat, ali kakor smo rekli, varen ni bil nikdar.

„Ubil se bom ali pa bom utonil!“, je dejal včasih, toda navzlic temu je vendar mirno in ravnodušno hodil čez brv ali pa lezel na streho, kadar je bilo potreba popravila. „Kakor mi je namenjeno,“ se je tolažil potem z onim fatalizmom, ki ga je toliko med kmetskim ljudstvom.

Bilo je jeseni, ko je stari Planjavec iznova — menda tretjič v dveh dneh — ogledoval gola rebra na slamnati strehi svoje hiše.

„Prekriti, zakrpati se mora!“ je dejal, vzela police pri oknu zakrivljeni nož, velel sinu Antonu, naj pripravi nekoliko škopnikov ržene slame, sam pa je šel gori v breg do meje, ki je obkrožala njivo in kjer je rastlo med robidovjem dokaj mladih, belokožnih brez. Pod grmovjem prav na rumenem laporju je slonelo mnogo suhe praproti. Tiste je stari nabral, malo zmlle, je vložil v nizko kotlino kraj njive, nanjo pa vrgel nekoliko suhe jelkovine in smrečja, nalomljenega gori više v meji, ter praprotino vžgal. Skoro je plapolal ogenj iz kupa, ki je nanj Planjavec še vedno nalagal goriva, in gost bel dim se je iz pokajočega smrečja valil v dolino. Zdaj je stari vzela nož ter rezal brezovino, trebil posamezne šibe in jih metal na kup kraj ognja. Ko je uvi-

Poljaki na katoliškem kongresu.

Slovane so na veličastnem katoliškem kongresu na Dunaju častno zastopali Poljaki, potomci onega slovanskega in katoliškega naroda, ki se je na klic ogroženega Dunaja prvi odzval ter prihitel pod poveljstvom svojega kralja Jana Sobieskega Dunajčanom na pomoč. Potomci onega naroda, kateremu se ima zapadna Evropa zahvaliti, je ostala obvarovana pred opustošenjem turških čet!

Na kongres je dospelo 5000 Poljakov pod vodstvom svojega kardinala Hlonda. Dunajčani so poljske goste — med njimi so bili odlični zastopniki poljske vlade in vojske — sprejeli z neprisljenim veseljem. Na god Marijinega imena 12. sept., to je na dan 250 letnice, ko je poljski kralj Jan Sobieski po bitki stregel pri zahvalni službi božji, katero je daroval znameniti dunajski pridigar Marco Aviano, so Poljaki priredili v okvirju katoliškega kongresa spominsko svečanost na dunajskem Kahlenbergu. Svečanosti je prisostvoval zvezni predsednik Miklas, zvezni kancler dr. Dollfuss s člani vlade, nadalje visoki cerkveni dostojanstveniki in med njimi papežev odposlanec kardinal La Fontaine in nad 50.000 občinstva. V kapelici kralja Sobieskega je visel velik lavorov venec z napisom: Zvezna vlada slavnemu poljskemu kralju. Slavnostne goste je pozdravila avstrijska vojaška godba, ki je v prvo intonirala poljsko himno. (Da so imeli za to slovansko prireditev koroški Slovenci, katerih je bilo na kongresu okoli 50, še posebno zanimanje je jasno. Pri tem jim je imponiral lepi moški nastop Poljakov nadvse in ko so ob igranju poljske himne začuli znano melodijo „Hej Slovani“, je bilo njihovo navdušenje še posebno veliko. Opomba opazovalca.) Slovesno sv. mašo je daroval kardinal Hlond, spremljal jo je s petjem mogočen poljski cerkveni zbor. Po sv. maši je pridigal poznanski nadškof dr. Okonievski in sicer najprej poljsko in nato nemško. Podal je sliko junaškega in odločno katoliškega kralja Sobieskega, ki je po slavni zmagi nad Turki naslovil na papeža pismo s poročilom: „Prišli smo, videli, Bog pa je zmagal.“ Ko se je po dovršeni svečanosti odlična družba razhajala, je številno občinstvo vladne člane in še posebej poljske goste živahno aklamiralo.

V sredo navrh so Poljaki nadaljevali svojo spominsko svečanost s slavnostno akademijo v veliki godbeni dvorani. Došle goste,

PODLISTEK

Smrt na kmetih.

Janko Kersnik.

Stari Planjavec je bil še trden mož, dasi je gospodaril že nad trideset let na svojem lepem, obširnem posestvu. Življenje njegovo je teklo, kakor teče pač veliki večini, da ne vsakemu kmetskemu gospodarju: v prvi mladosti „pol joka, pol smeha“, potem v mladeniških letih doma dela toliko, kolikor je ravno treba; ob žegnanju in ob semanjih dneh malo več vina v glavo, ponoči pa malo vasovanja in malo tepeža; nato pride ženitev in svoje gospodarstvo in z njo in z njim vred — skrbi pa dela vedno več; kako nedeljo ali praznik zvečer romata še polna steklenica in prazen kozarec iz roke v roko, pa čez noč je vse prespano, vse veselje, vse hripavo petje, vse zabavanje, in delo je zopet tu in skrb za pridelek in imetek. Tako pride starost in z njo želja po počitku. Sin je dorastel; suče se že v drugem oddelku onega kolobarja, ki ga završe vsi gospodarji na Planjavi od rojstva do groba; sedaj ob žegnanju že pleše in daje za vino in tepel se je tudi že nekolikrat, da tudi vasuje, to se razume samo ob sebi. Temu sinu torej se izbere nevesta, žena, stari pa leže k počitku: najprej v kot za široko, vedno toplo peč, a potem skoro, skoro venkaj na hladni vrtič okrog bližnje cerkve svetega Marka.

Dejali smo, da je bil stari Planjavec še trden mož; zato mu ni hodilo na misel, da bi prepustil posestvo enemu izmed treh sinov, ali pa, kakor se je bilo že zgodilo na Planjavi, da bi vzela zeta v hišo; saj je imel hčer, ki je bila

del, da jih bode dovolj, je jemal zopet vsako posebe s kupa, jo držal nad plamenom in vil v trto; saj je bil sam vse za svoj dom: oratar, kolar in krovec. Nocoj je hotel luknje v strehi prekriti in zato je potreboval brezovih trt, da priveže slamo ob prekle.

Bil je že malone gotov s trtami. Ozrl se je proti dolini, je li Anton tudi pripravil škopo. Nagnil se je preko plamena in zvil z desnico trdo brezovo šibo okoli roke.

Kar mu je zašumelo v glavi.

„A-a-a-ah!“ je jecljal in po prirojenem nagonu se je porinil stran od ognja; a stal je v gorenjem bregu in se opotekel zopet nazaj.

Božje ga je vrglo. Padel je z obrazom naprej, telo malo v stran na desno držoč, roke pa pomolil pred se. Obe roki sta prišli v plamen, v žerjavico, a on ničesar ni čutil, in da bi bil tudi, moči ni imel več, da bi ju potegnili nazaj. Krč je bil prehud in izgubil je zavest.

V tem se je sin Anton, ki je ravno privlekel slamo pod kap, ozrl gori proti meji ter videl očetov padec. Glasno kričeč je tekkel gori, za njim še sestra in dekla, in potegnili so očeta iz ognja. Tudi hlapec je pritekkel, drugih sinov ni bilo doma, in prenesli so starca v hišo, na posteljo. Mati Planjavka je hotela pomagati, ali njej je prišlo slabo. Sedaj je svetoval eden to, drugi to, toda roke so bile tako opečene, da si jih ni upal nihče prijeti.

„Kislega zelja in ajdove moke denite okoli,“ je svetoval hlapec.

V sili je vsak svet dober. Storili so tako, močili starcu glavo in skoro se je zopet zavedel. A sedaj je tulil od groznih bolečin.

(Konec sledi.)

med njimi zveznega kanclerja in člane vlade, je pozdravil v imenu poljske vlade minister Twardowski. Nato je povzel besedo kardinal Hlond: Harmonija in mir sta bili značilni potezi poljskih spominskih slavnosti v domovini. Opevalo se je junaštvo vitezev, slavilo nesmrtnega kralja, a maščevalne besede proti viteškemu turškemu narodu ni bilo. Čut sporazuma in miru je nadvladoval. **Poljska se zaveda svoje nacionalne časti in svojega zgodovinskega poslanstva. Poljski narod se tudi ne udaja praznim domišljijam in prevaram. A Poljaki ne malikujejo pred svojim narodom, ker verujejo v harmonijo med seboj in sosedi. Zaničujejo nasilje in vsak slepi fanatizem, vso neresničnost, vsako besedo o gospodih i hlapcih. V družini narodov ne zahtevajo posebnega mesta, vzajemno z drugimi hočejo sodelovati. To željo sporazuma in miru prinašamo tudi med vas. Bodi na kraju harmonije in miru o priliki spomina na zmago svetovno-zgodovinskega pomena izgovorjena in povdarjena misel harmonije in miru med narodi.**

Še je sledilo nato več govorov o velikem pomenu zgodovinskega dogodka za Avstrijo, Poljsko in Evropo.

Nastop Poljakov v svečanostnih dneh je bil vsekakor nadvse časten ne samo zanje marveč za ves slovenski krščanski svet.c.

DOMAČE NOVICE

Brdo ob Zili. Dne 6. in 7. t. m. se je vršilo v bližnjem Šmohoru odkritje spomenika bitke, katera se je bila leta 1813 pri Proseškem jezeru v Šmohorski okolici. Slavnost se je vršila v dostojni obliki in z velikim navdušenjem množestvilnih udeležencev. Po končanem prvem sporednem delu te slavnosti so nastopili nemški Lešani in slovenski Zilani v sporedu in narodnih nošah. Ta sprevod je bil v resnici lep, veličasten, kajti udeležba je bila od strani slovenskih Zilanov in Zilank jako številna, posebno iz občine Brdo, ki leži čisto na jezikovni meji. Naša lepa narodna noša — žal da je bilo moške premalo — prišla je pri tem sprevodu do popolne veljave in slovenska „ohcet“ je na tisočglave gledavce napravila jako dober utis. „So etwas ist unvergesslich, sehr schön“ se je izrazil neki Dunajčan; in drugi tujec se je izrazil: „Eine so schöne Gegend und eine so malerische Tracht hätte ich nicht erwarten können.“ Poseben sijaj so dali našemu sprevodu še naši jezdcji iz Brda, Št. Štefana na Zili, Bistrice in Zahomca, katerih je bilo jako lepo število. Naš „Živijo“ je donel naprej do spodnjega konca Šmohora, kjer se je končala dopoldanska slavnost in so se leški fantje z našimi Zilankami parkrat zavrteli. Ta sprevod je bil pristen dokaz, da med v resnici katoliškimi Nemci in Slovenci ni nobene mržnje in razprtije. Ogromna večina Slovencev se je izborno izkazala in zasluzi vso pohvalo. Šmohorjani so nas obsipali s cvetjem in nas jako točno dobro in po nizkih cenah postregli z jedjo in pijačo. — Tako piše „Mir“ z 20. septembra 1913.

Prihodnji številki priložimo položnice naročnikom, ki lista nimajo plačanega vnaprej. Uverjeni smo, da se jih bodo bralci čimprej poslužili in tako vršili dolžnost do domačega tiska. Uprava.

Zahomc. (Letošnje žegnanje.) V nedeljo, dne 10. t. m. smo praznovali starodavni zilski žegen. Naše dečle so si nadele nošo sva-venle in že v nastopu tekmovala, katera je postavnejša in lepša. Sploh je letos iznenadilo izredno zanimanje mladine za lepi zilski običaj in morali smo strmeti nad lepo vrsto „štehovcev“ in „Zilank“. Nastopil je tudi novi moški zbor, kateremu pripada kar cela „konta“ in lepo zapel starodavne narodne pesmi h prvemu raju. Petje se je fantom letos še prav posebno podalo in videlo se jim je, da so bili uspeha veseli še sami. Novinci pri „štehanju“ so se pokazali izurjene jezdece in na prihodnjem žegnu bo treba posebno močnega soda. Naše dečle nam pa mislijo sedaj po žegnu menda vsa pobegniti v tujino. Naj — če je že res in mora biti — ne pozabijo starega zilskega reka: „Bog pomaj v nebesa priti in k žegnu spet zad!“ Kdo naj sicer gre „v prvi“?

Šmartin pri Beljaku. (Letni sestanek.) Duhovniki, ki smo maturirali 1896 ter bili posvečeni do 1900. se v povojnem, oziroma poplebiscitnem času vsako leto sestanemo na prijateljski sestanek in sicer v vsakem letu pri drugem sobratu. Smo še živi: Opat Strelli v Št. Pavlu, dekan Raidl v Gospa sveti, dekan Reinsperger v Starem dvoru, župnik Uranšek v Žvabeku, župnik Pšeničnik v Globasnici, dr. Arnejc v Trsteniku na Gorenjskem, župnik Maierhofer v Blačah in še vrsta nemških kolegov. Letos smo bili 4. in 5. t. m. v Šmartnu pri Beljaku pri sobratu Haagu. Zadržani pa so bili župniki Uranšek, Pšeničnik in dr. Arnejc. Osem naših kolegov je že umrlo. Iz Šmartna smo se peljali še na Osojščico, odkoder se vidi ves slovenski Korotan. Drugo leto pa na Gosposvetsko polje, kjer še sedaj stoji prestol nekdanjih slovenskih vojvod koroških. Kamor pač greš po Koroškem, povsod naletiš na tisočletne slovenske spomine in vrline.

K zajutrkuj pijačo, okusno, zdravo:

seveda

123

pristno Kneippovo sladno kavo.

Rožek. (Temne sile na delu.) Zadnji čas delujejo med nami temne sile s polno paro podnevi in ponoči. Podnevi agitirajo in razširjajo med ljudstvom zmožno berilo krivoverni adventisti in raziskovalci sv. pisma, ponoči pa trosijo letake hitlerjanci in komunisti. Obojni označujejo našo državo kot deželo nasilja, v kateri straši lakota. Komunisti obljubujejo ruski raj, hitlerjanci pa „ein Volk, ein Führer in einem Reich“. Naše ljudstvo vsemu temu zapeljevanju ne bo nasedalo, ampak hoče ostati zvesto domači grudi in materni besedi. Državi in vladi bo dalo, kar je njunega, a od njihju zahtevalo tudi pravice, ki mu po božji in človeški pravici pripadajo. Varujmo se krivih prerokov in sledimo našim poštenim domačim voditeljem!

Blače na Zili. (Novi jeleni.) Zadnjega jelena so pri Zili ustrelili leta 1848. Po svetovni vojni pa sta zašla dva jelena na naš Ojsternik ter se udomačila v naših gorah. Sedaj jih štejejo okoli dvajset. Deželna vlada je letos dovolila, da smejo naši lovci ustreliti dva „starca“. Kakšna bosta in kdo bojo srečni strelci, bomo vam pravočasno poročali. Pa, smemo vam tudi „roge pokazati“?

Št. Tomaž pri Celovcu—Št. Vid v Podjuni. (Poroka.) V soboto, dne 2. t. m. se je zbrala četica cerkvenih pevcev pri Tomanu v Svinči vesi, da se poslovi od svoje voditeljice-organistinje gdčne Katice Šturmove, ki se je odločila dati roko in srce vrlému mlademu posestniku Andreju Polcer v Spodnjih Vinarah pri Št. Vidu. Pevski zbor iz Št. Tomaža je z njo izgubil dobro izvežbano in neustrašeno svojo voditeljico, ki je opravljala svojo težko službo z uprav janaško zvestobo. Tudi letos ne belo nedeljo je v podružnici v Šmarjeti doživela brutalen napad od strani nemških pevcev, ki niti niso bili iz domače fare. Prihrumeli so na kor in hoteli z nasiljem preprečiti slovensko petje pri božji službi. Le odločnemu nastopu vrle organistinje se je posrečilo zlo namero preprečiti. Kljub temu nasilju je vztrajala naprej in skrbno vodila zveste in za slovensko petje v cerkvi navdušene pevce. Zato je bilo slovo od nje bridko in celo priletni možje se ob njem niso mogli ubraniti solz. V imenu zbora se je od nje poslovil njen brat Andrej Šturm pd.Toman, se ji zahvalil za njeno požrtvovalnost in ji želel na novi poti mnogo blagoslova. Po slovesu od doma sta se zaročenca podala k Mariji Pomagaj na Brezje, kjer je bila v torek dop. slovesna poroka s poročno mašo, pri kateri je prepeval krasno izvežbani domači zbor. Poročne obrede in sv. mašo je izvršil boroveljski kaplan č. dr. Mi-

kula. Po maši se je po stari koroški navadi blagoslovilo vino in svatje so pred oltarjem napili na zdravje in srečo novoporočencev. Sledila je malica v gostilni pri Finžgarju, narkar je novoporočeni par odpotoval na kratko pročno potovanje. Mladima in zavednima zakoncema želimo obilo božjega blagoslova!

Radiše (Letina in drugo.) Bliža se jesen, vreme je lepo in ugodno, da smo mogli nemo-teno spravljati otavo in druge poljske pridelke. Z letino smo zadovoljni, sena smo nakosili kot malokdaj, otave primeroma manj, ker ji je škodovala suša v začetku avgusta zlasti v sončnih legah. Posebno dobro je obneslo žito in spet smo za leto dni preskrbljeni za naš vsakdanji kruh. Tudi ajda kaže lepo in če nas nebo obvaruje slane, bo žgancev v izobilju. Čebelice so imele dobro ajdovo pašo. Krompir obeta dati bogat pridelek, seveda ga bo težko vnovčiti. Odpovedala pa je letos turščica, ker je vsled slabega vigrednega vremena zaostala in zdaj ne bo mogla dobro dozoreti. Vsega nam pač mati zemlja noče dati v izobilju! — Tudi tatovi so nas obiskali. V noči na 26. avgusta so vlomili v Mežnarjevo klet in odnesli pijače v vrednosti 15 šil., a niso bili zadovoljni in so skušali vlomiti še v shrambo, pri čemer pa jih je opazila domača hčerka, ki je takoj javila očetu. Oče jih je pregnal s strelom v zrak, misleč, da so navadni dekliški tatovi, šele naknadno je opazil, da so bili pravi svedrovci. — Dunajski otroci so nas zapustili. Zapustili so med nami lepe utise. Pridno so prihajali k božji službi in k zakramentom. V spomin na Radiše so vzeli seboj vsak velik šopek cvetic. — Dne 8. t. m. pa smo imeli lepo slovesnost. Obče priljubljena Culegnarjeva družina se je ta dan slovesno posvetila Jezusu Kralju. Slovesnost je bila ginja in prisrčna, fantje in dekleta so jo s svojim petjem in mali z deklamacijami povzdignili v pravi domači praznik.

Št. Lipš. (Razno.) Tudi v našem listu se moramo spomniti umrlega Mlinarjevega očeta Jožefa Urha, ki je moral zapustiti prezgodaj ženo in dva nedorastla otroka. Bolezen, ki ga je spravila v grob, si je nakopal pri oranju. Krave so se splašile, vrglo ga je pod nje in zabil je težke poškodbe na prsih ter po trimesečnih mukah umrl. Vsa leta je bil cerkveni mežnar pri podružnici sv. Andreja ter vzgleden, krščanski mož. Na zadnji poti ga je spremljala številna množica. Domači g. župnik so ga v ganljivem govoru podali kot dobrega očeta in pravega kmeta. Domači fantje so mu zapeli nagrobnico. — Tudi dobra Kobelnikova mati so nas zapustili. V visoki starosti je odšla v boljšo domovino. Njihov pogreb je pokazal, kako so jih ljudje spoštovali. Našim žrtvam mir in pokoj! — Č. župnik Zulechner so letos praznovali svojo 20 letnico duhovnega pastirovanja. Nadvse priljubljenemu domačemu duhovniku želimo vsi farani iz srca, da bi med nami nekoč obhajali še srebrni in zlati jubilej. — S poljskim delom smo domala gotovi, z letino kar zadovoljni. Tudi čebelarji se hvalijo s svojimi muhami. Po volji nam ni, ker bomo morali prihodnje leto piti samo vodo in ne mošta. Pa bomo vsaj še bolj trezni. — Oglašajo se pri nas tudi gostje, ki brez vprašanja vzamejo, kar jim prav pride. Kmetu Miglarju so odnesli tri obleke in še drugih stvari, v župnišče pa so prišli po denar. Tičev žal niso mogli zaslediti.

Bilčovs—Želuče. (Nesreča na Dravi.) Komaj je utihnilo govorjenje o nesreči, ko je utonil sin g. Rudolfa Gröblacher, pd. Martina na Trebinji, že imamo zopet novico o silni nesreči, ki se je pripetila minulo nedeljo dne 10. t. m. pri brodu v Št. Ožboltu. Valentin Einspieler, pd. Šuštar v Želučah, je šel ta dan proti večeru po svojega mladega konja, ki je bil na paši v podgorskem gozdu. Mudilo se mu je domu, zato je naprosil pd. Vožnika v Št. Ožboltu, naj ga prepelje s konjem. Nič hudega sluteč se pelje s konjem čez deročo Dravo, kar se ladja zaziblje, gospodar izgubi ravnotežje in pade v vodo. Pravil je še, da zna dobro plavati, in vpil, naj privozi brodnik s prosto ladjo za njim, kar je oni takoj storil. A ravno tam teče Drava silno valovito in zato se Šuštar ni mogel vzdržati nad vodo. Kmalu je izginil s površja in valovi so ga odnesli. — Rajni je bil rojen 1889 v Svečah in je pridno ter skrbno gospodaril na Šuštarjevi

kmetiji. Zapušča vdovo in 2 nedoletna fanta. Nosil je zeleno križasto jopico, rujave hlače, na eni roki je bil tetoviran konj, ker je rajni kot vojak služil pri dragoncih. Imel je črne, precej posivele lase in je bolj majhne postave. — Župne urade ob Dravi se naproša, naj nemudoma sporočijo župnemu uradu v Bilčovsu za slučaj, da bi Drava truplo naplavila. — Globoko potrti Šuštarjevi družini naše iskreno sožalje!

Borovlje. Smrt se obrača k nam in izbira neusmiljeno svoje žrtve med mladimi in starimi. Tako je nedavno segla po dragi naši Berti Sušnikovi. Kdor je ranjko poznal, jo je zбог njenega lepega značaja zljubil. Bila je skrbna žena in dobra mati. Še-ne 35 let stara je morala zapustiti svoje drage. Na domu in ob grobu ji je zapel zbor boroveljskih slovenskih pevcev v slovo. Zaostalim izrekamo svoje iskreno sožalje.

Drobiž: Jesensko obrtno razstavo v Celovcu je obiskalo nad 50.000 udeležencev. — Socialdemokračsko spomenico za razpis volitev je v deželi podpisalo 56.315 oseb, to je $\frac{1}{3}$ svoječasnih soc. volitev. — Letošnji občni zbor Südmarke je preložen iz Celovca na Dunaj. — Za notarja v Pliberku je imenovan dr. J. Rabitsch. — Iz celovške umobolnice je ušel Janez Jabornig, pristojen v Strassburg. — V Špitalu ob Dravi je minulo nedeljo prišlo do hitlerjanskih demonstracij za dež. glavarja. Proti demonstrantom je nastopilo tudi vojaštvo. — Koroški peki so z 17. t. m. zvišali pri isti ceni težo kruha za 4 grame. — Pri Šmarkežu ob Škocjanu so ob Dravi našli naplavljenega moškega utopljenca, starega do 38 let, visokega 170 cm; srajca z inicijalijami J. M. Pokopan je v Šmarkežu. — Pogorela sta hiša in gospodarsko poslopje postesnika Oraša v Goričah pri Tinjah. — Zahrbnega morilnega poizkusa na svojem možu je osumljena M. Wischatta, žena žel nastavljenca, stanujoča v Činovičah pri Beljaku. — Cigan Jugliji Seger, ki je svoječasn v Srejah pri Škocjanu zabodel Marijo Enzenberger, je bil kaznovan samo zaradi prestopka pijanosti na 3 mesece težke ječe. Cigan je že 35 krat predkaznovan. — Porotno sodišče je oprostilo Marijo Karner z Dješke gore, ki je skušala na prigovarjanje Neže Černko spraviti svojega moža s sveta. Kot pravi krivec je bila kaznovana Černko zaradi sodelovanja in nagovarjanja k umoru na 5 let težke ječe.

NAŠA PROSVETA

„...čier je moj dragi dom“ ...

Z odkritjem in blagoslovitvijo spominske plošče župniku Francu Treiberju, pevcu večnolepe „Njav čriez jizaro“ otvarjamo letošnjo sezono. Odkritje ni slučajno, marveč je v njem zavestni povdarek, da hočemo v bodočem prosvetnem delu iste smotrnosti in iste tople ljubezni v boju za naš narodni obstoj, kot so jo pokazali vrli naši pevci v zadnjih letih s svojo izredno požrtvovalnostjo in železno disciplino.

Narodna pesem je narodova zlata valuta, pravijo. Pevci, ki jih pojo in širijo od roda v rod, so najzvestejši čuvarji narodnega bogastva in varuhi narodne dedščine, ki jo je ljudstvo podedovalo od svojih dedov in pradedov. Narodna pesem je oni element, ki z neodoljivo silo vzbuja v človeku narodno zavest in ljubezen do rodne zemlje. Ona je žarišče domovinske ljubezni in pevci, ki jo pojo in širijo, vrše z njo največje domoljubno delo. Oni so krepki buditelji narodne zavesti in pravi apostoli domovinske ljubezni. Narod, ki ve ceniti svojo narodno pesem, ne bo utonil, živel bo z njo in ob njej večno, kajti ona ga bodri v nevarnosti, ona ga podžiga v boju za narodne pravice, ona mu je tudi najvrednejši slavospev ob zmagi.

Narodovo življenje je najprej življenje srca in srčnih čustev. Narodna pesem pa je utrip narodovega srca, sicer samo eden, a zato najpristnejši. Kdor izmeri vso milino in toplino tega srčnega utripa svojega ljudstva, bo zamogel dvigniti vse veliko bogastvo, ki ga narod že tisočletja skriva v svoji narodni duši.

Ob lepoti naše narodne pesmi in ob ljubezni naših pevcev naj se užge ogenj zdrave narodne zavesti vsega našega slovenskega ljudstva ob Zili in Dravi. Naša pesem je drzna v melodiji kot bi se hotela prilagoditi našim planinam, vesela in vedra je, kakor je veder in svež naš gorski zrak, polna je zdravega humorja, kakor ga je polno naše srce. Slovenska koroška mladina! Drzen in samozavesten bodi tudi tvoj duševni polet, veselo in vedro bodi tvoje prosvetno življenje in delovanje, tvoja mlada srca bodijo polna zdravega humorja! To govori tebi naša narodna pesem ob odkritju spominske plošče pevcu naše najlepše in najbolj slovenske in slovanske „Njav čriez jizaro!“

O nedeljskem slavlencu, šentjakobskem župniku Francu Treiberju, katerega petinpetdesetletnico smrti letos praznujemo, vemo le malo. A njegova večnolepa pesem nam ga nazorno slika v njegovem domoljubju, v iskrenosti njegovega slovenskega srca, v globini njegove slovanske duše. Že zaradi svoje pesmi, tega biserja v našem narodnem zakladu, mu dolgujemo neizmerno hvaležnost. Da bi tudi o tvojem domoljubju in o tvoji iskrenosti narodnih čustev govorili pozni rodovi, bodi v bodoče tvoja skrb, mladina!

V nedeljo, dne 24. sept. odkrijemo ob farni cerkvi pri Sv. Jakobu v Rožu ob 10. uri dop. t. j. po drugi sv. maši **spominsko ploščo župniku Francu Treiberju**, pevcu naše himne „Njav čriez jizaro“. Spored odkritja: Blagoslovitev plošče, obdravski zbor v pesmi „Njav čriez jizaro“, govor č. poslanca Starca, obdravski zbor v pesmi „Bog živi te, naš rod“. Prijatelji naše pesmi iskreno vabljeni h proslavi pevcu naše himne!

Tridesetletnica izobr. društva „Kot“ v Št. Jakobu v Rožu. Naše društvo praznuje v nedeljo, dne 24. t. m. svojo tridesetletnico s sledečim sporedom: Ob 10. uri dop. sv. maša za umrle društvenike. Nato se društvo polnoštevilno udeleži odkritja spominske plošče č. Treiberju, pevcu „Njav čriez jizaro“. Popoldne ob 3. uri ob društveni dvorani proslava tridesetletnice: 1. otvoritev, 2. nastop pevcev, 3. deklamacija, 4. govor o zgodovini društva, 4. slavnostni govor č. poslanca Starca, 5. petje, 6. prizor iz „Miklove Zale“. Po proslavi družaben večer pri Cvitarju. Društveni odbor vabi društva, da pošljejo na ta svečani dan v Št. Jakob svoje zastopnike, in pričakuje iz domače župnije in oklice številne udeležbe.

Pevska prireditel v Galiciji bo 1. oktobra ob 3. uri in sicer v Ogrinovi dvorani. Nastopi šest moških zborov in domači mešani zbor s slovensko pesmijo. Spored: Skupni zbor, tekmovanje posameznih zborov, slavnostni govor, skupni zbor. Vstopnina nizka, čisti dobiček je namenjen ubožnemu fondu gališke občine. Vabi osrednji odbor.

Št. Janž v Rožu. Izobraževalno društvo Št. Janž v Rožu priredi v nedeljo, dne 1. oktobra ob treh popoldne v Tišlarjevi dvorani v Št. Janžu igro „Moč uniforme“, in vabi k udeležbi. Vstopnina znižana. Odmore izpolni pevski zbor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Navodila starega čebelarja.

(Konec.)

3. Kadar so čebele jeseni zelo močne in sledijo topli zimski dnevi, ne smejo biti preveč odete in premalo odprte. Ob previsoki toploti čebele hitreje dihaajo in s tem okužijo več zraka. Vsled nečistega zraka postanejo čebele omamljive in nemirne ter sedajo bolj k prednji čevnici. Ker jih pa spredaj zunanje izpremembe vremna in mrzel veter še bolj nadlegujejo, začnejo šumeti, vsled česar več povzijejo. Večje zavživanje pa povzroča v panju več mokrote, kar vpliva na plesnivost satovja in povzroča pri čebelah grižo. A tako tudi dobijo čebele grižo, če so v mrzlih dneh manjši in slabi panji premalo odeti.

4. Čebele potrebujejo pozimi zdrav, svež in čist zrak, primerno toploto in suho stanovanje.

5. Če so čebele vsled primerne števila družine, prave toplote in čistega zraka zdrave in mirne, tedaj prav malo dihaajo, nič ne šumijo in rabijo malo odprtine.

6. Ako pozimi prepiše čebele mrzel veter, jih začne močno žejati; postanejo bolne, grižave ter tudi ob hladnih dneh silijo iz panjev, in sicer izletijo kar naravnost, ne da bi ogledovale panj. Od teh jih prav malo pride nazaj in še tiste na prednjem satovju sedeče pomrznejo ali tako poginejo. Dokler so čebele zdrave, jih sploh ne žēja, dokler nimajo noda.

7. Kadar so čebele spomladi več dni od leta zadržane, postanejo nepokojne, šumijo in tudi ob hladnih dneh silijo iz panjev. V takem slučaju so zelo žejne in se jim mora dati v panje vode ter jim dušnike odpreti. Več ko imajo noda in muh, bolj je to potrebno.

8. Če čebele radi mrzlega pokrova ali niže ležečih satnikov ne sedijo v dotiki s pokrovom in sopara na nje kaplja in tudi če so izpremembe vremena hitre in pogoste, tedaj one lahko dobijo grižo.

9. Čebelam z matico, ki ima bolj hladno kri, sopara manj škoduje, ker počasneje dihaajo. Iste tudi poleti bolj gladko sede, manj pikajo in delj živijo. Pozimi pa manj silijo iz panja, manj povzijejo, ostanejo bolj zdrave in malo delj ne začnejo pod stavit.

Marsikaj je v teh vrsticah za čebelarje poučljivega, vsled česar naj ta spis shranijo.

Šestmesečni gospodinjki tečaj otvorijo z novembrom šolske sestre v Št. Rupertu pri Velikovcu. Dekleta se bo poučevalo v gospodinjki teoriji in praksi in obenem nudilo obilo srčne in duhovne izobrazbe. Prispevek, ki se lahko plača v gotovini ali naturalijah, po dogovoru. Prošnje je vložiti na vodstvo šolskih sester v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Celovski trg minulega tedna: Biki 70, plemenske krave 80—1.—, prašiči 1.50—1.80. — Pšenica 31—32, rž 19—20, ječmen 15—17, oves 14—15, kuruza 14—19, grah 80—1.—, leča 80—1.—, zeleni fižol 60—80, rudeči 40—60, krompir 14—18, sladko seno 6—7, kisló 5, slama 5, zelje 30, goveja mast 5—6, sirovo maslo 3.80—5.20, prekajena slanina 4, mleko 30—40, jajca 12—13, kokoši 3—4, trda drva 4.50—5.50, mehka 3—4.50 šil.

RAZNE VESTI

Našim mladim ugankarjem. Kaj ne, presneto so bili trdi tokratni orehi in med številnimi stričkovimi nečaki in nečakinjami je komaj 14 nagrajencev. Striček pa je vendar še posebno vesel, ker je med nagrajenimi večina mladih naših slovenskih šolarčkov. Gotovo so morali ti njegovi dragi znanci pri pisanju pisma večkrat vprašati mamico za nasvet, kako se piše ta ali druga slovenska beseda. To zanimanje ga je tako razveselilo, da bo izročil za nje uredniku za prihodnjo številko našega lista uganko, katere rešitev bo posebno bogato nagradil. Rešitve zadnjih ugank: 1. 26. 2. Petelin zamiži, ker zna svojo pesem na pamet. 3. V družini so štirje otroci. 4. Brada je prej, striček je za njo. 5. Česar ne ve, ne more nikdo povedati. — Nagrajeni rešilci: Hanzej in Štefka Waldhauser v Svečah, Mirko Eberwein v Goselnih vesi, Julka Krevselj v Gonovecah, Nežica Mlinar na Blatu, David Koban v Logu pri Škofičah, Singer Ludovik v Glinjah, Nežica Koren v Šmihelu, Loni Božič v Metlovi, Blaže Singer na Mačah, Jože Plišovnik v Goselnih vesi, Jakob Sienčnik v Dobrli vesi. Tine Čas v Šmihelu, Karl Ferra v Gonovecah, Franc Kropiunik v Šmihelu. Bog vas živi, prijatelji!

Lepa hišica naprodaj. v Štebnu pri Beljaku, p. d. pri Celnjaku, ima 4 sobe, kuhinjo, posebej gospodarsko poslopje, 1 oral sadonosnika, blizu Baškega jezera, lepa lega, krasen razgled, železniška postaja. Vprašati v gostilni Graber v Štebnu, pošta: Mallestig. 116

Naprodaj je posestvo z gostilno v Področici, ki obsega preko 8 hektarjev zemljišča.

Obrniti se je na naslov: **Ferdinand Mikula**, p. d. Radišnik, p. Rosenbach. 124